

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod 1 – Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Bod bol zaradený na rokovanie HSR Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Navrhovaným zákonom Slovenská republika naplňa úlohu vyplývajúcu z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky „Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť“, v rámci ktorého sa Slovenská republika zaviazala v rámci Reformy integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti k splneniu mílnika, ktorým je „Schválenie novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb, ktorou sa zavedie osobný rozpočet, do Q4 2025“

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 01.01.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona sa predkladá s cieľom naplnenia Komponentu z Plánu obnovy a odolnosti. RÚZ materiál v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala pričom rozpory k nami predloženej pripomienke k úprave kapacitných limitov v zariadeniach sociálnych služieb sa nepodarilo odstrániť. Do návrhu zákona sa tiež v priebehu pripomienkových konaní dostala úprava Zákonníka práce, s ktorou nesúhlasíme a navrhujeme ju vypustiť.

RÚZ odporúča návrh na ďalšie konanie po zapracovaní nižšie uvedených pripomienok.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. II

Uvedený bod navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Uvedené ustanovenia sa do návrhu dostali v priebehu medzirezortného rozporového konania bez hlbšej analýzy a diskusie so zamestnávateľmi. Predmetom návrhu je rozšírenie dôvodov na uvoľnenie zamestnanca z práce s náhradou mzdy aj o sprevádzanie nepľnoletého dieťaťa, do zariadenia poradenstva a prevencie na výkon odborných činností.

V prípade ak je dieťa výlučne v starostlivosti osamelého zamestnanca (zamestnanec, ktorý žije sám a je slobodný, ovdovený alebo rozvedený) tak sa čas vyčlenený na sprevádzanie do zdravotníckeho zariadenia alebo do zariadenia poradenstva a prevencie rozširuje zo súčasných 7 na 14 dní.

Vzhľadom k obmedzenej možnosti kontroly zo strany zamestnávateľa a prebiehajúcej konsolidácii a jej súvisiacim negatívnym dopadom na zamestnávateľov navrhujeme uvedené ustanovenia z návrhu vypustiť.

2. Zásadná pripomienka k čl. XIII. – vloženie nových novelizačných bodov

RÚZ navrhuje vložiť do čl. XIII. nasledovné nové novelizačné body:

"V § 35 sa vypúšťa odsek 4"

"V § 38 sa vypúšťa odsek 7". Doterajší odsek 8 sa označuje ako odsek 7."

"V § 39 sa vypúšťa odsek 6"

"V § 61 sa vypúšťajú odsek 6 a odsek 7. Doterajšie odseky 8 , 9 a 10 sa označujú ako odseky 6, 7 a 8."

Odôvodnenie:

RÚZ odporúča zrušiť kapacitné limity v zariadeniach sociálnych služieb ako zásadný krok smerujúci k optimalizácii systému poskytovania sociálnych služieb, zlepšeniu efektivity práce a udržaniu kvality starostlivosti. Tento krok umožní efektívnejšie využívať verejné financie, znížiť administratívnu záťaž poskytovateľov a zvýšiť investičnú atraktivitu sektora. Rovnako tak otvorí príležitosti súkromnému sektoru a zvýšeniu kvality poskytovanej služby.

Zrušenie lôžkových limitov zároveň prinesie možnosť lepšie reagovať na demografické zmeny, zlepšiť kvalitu pracovných podmienok zamestnancov a garantovať dostupnosť kvalitných sociálnych služieb pre všetkých odkázaných občanov. Zrušenie kapacitných limitov považujeme za strategické, ekonomicky racionálne a spoločensky zodpovedné opatrenie, ktoré posilní udržateľnosť, efektivitu a kvalitu systému sociálnych služieb v Slovenskej republike. Slovenská republika má zavedený limit ako jediná krajina v Európskej únii - a to v legislatíve upravujúcu maximálnym počtom prijímateľov v budove zariadenia.

Stratégia EÚ na deinštitucionalizáciu poskytovanej sociálnej služby prihliada primárne na kvalitu poskytovanej sociálnej služby. Tá samozrejme závisí od viacerých faktorov, maximálny počet lôžok na budovu zariadenia to však nie je. Literatúra argumentuje individuálnym prístupom ku klientovi, ako aj riadením kapacít, či organizačným a manažérskym nastavením poskytovanej sociálnej služby. "

Zdroj: RÚZ